Data publikacji: 01.11.2025 – 07.12.2025

Roślina: Jabłonie

Stan uprawy dla miejscowości : MAŁUSZYN

Stan upraw : w minionym tygodniu nastąpił wzrost temperatury, jedynie w nocy z niedzieli na poniedziałek temperatura była poniżej $0,0^0$ C. Pozostałe noce były już cieplejsze. W ciągu dnia temperatura nie spadła poniżej 2,2 ^{0}C, najcieplej było na weekend temperatura sięgała $8,6^0$ C.
Drzewa w dobrej kondycji. Faza BBCH 92 - 99
Liście się przebarwiają i zaczynają opadać. Zakończyły się zbiory jabłek.
Temperatura ostatniego tygodnia mieściła się w zakresie:
Min. -2,2 – 4,4°C , max. 2,0 – 8,6°C.
Wilgotność względna powietrza: min. 86% - 97%, max. 93% - 99%.

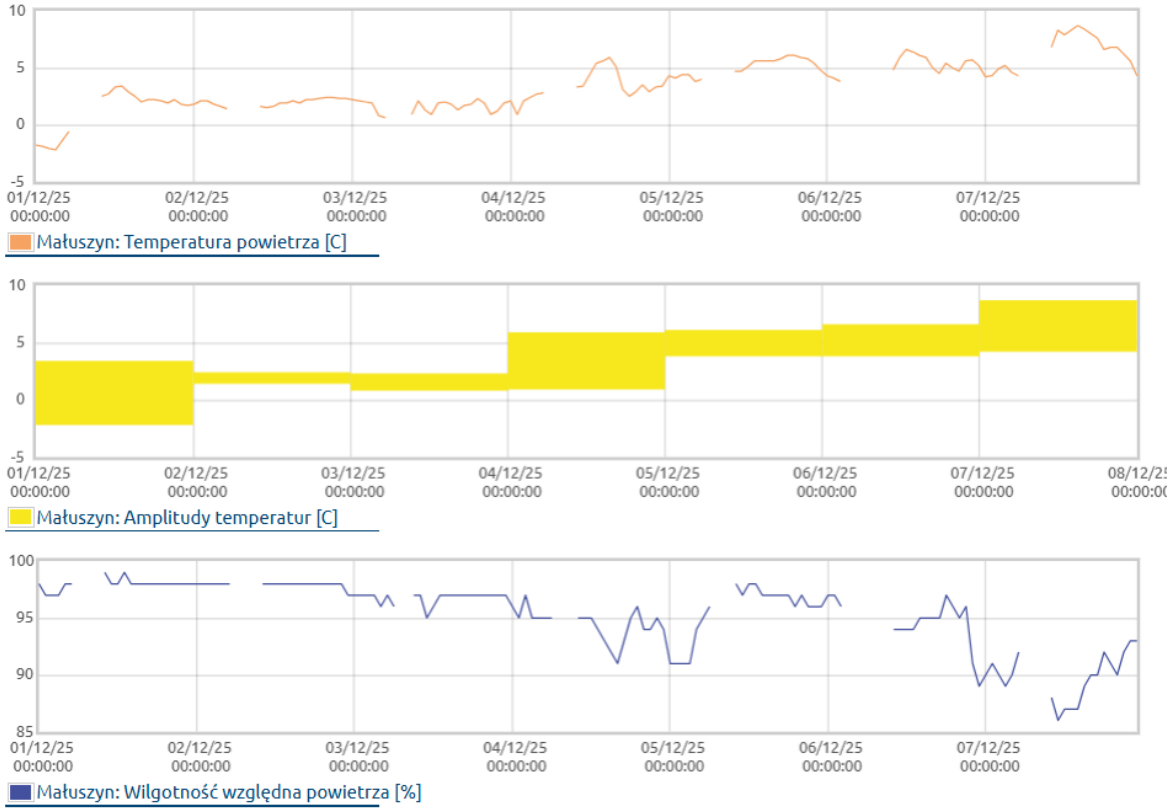

Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu
ul. Zwycięska 8, 53-033 Wrocław
centrala: tel. 71 339 80 21 (22), sekretariat: tel. 71 339 86 56, faks 71 339 79 12
NIP 896-10-00-264, REGON 006011298
e-mail: sekretariat@dodr.pl, www.dodr.pl

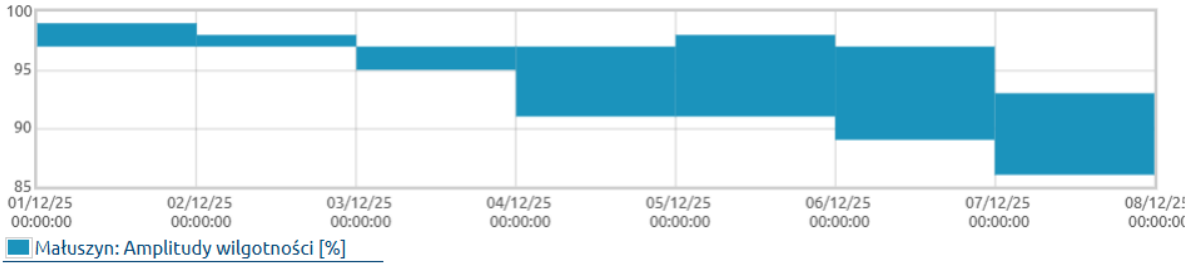

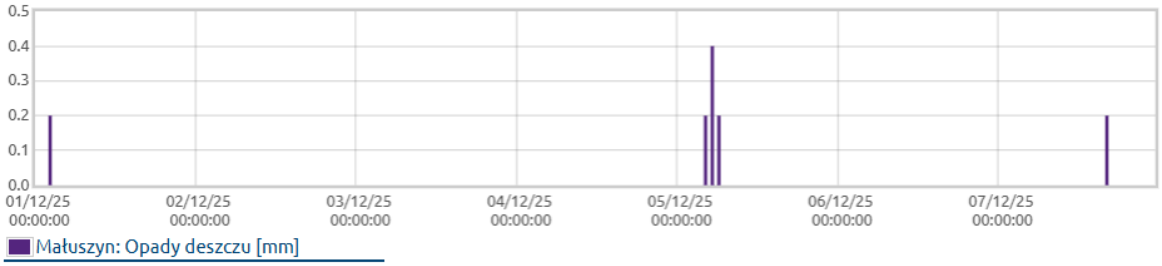

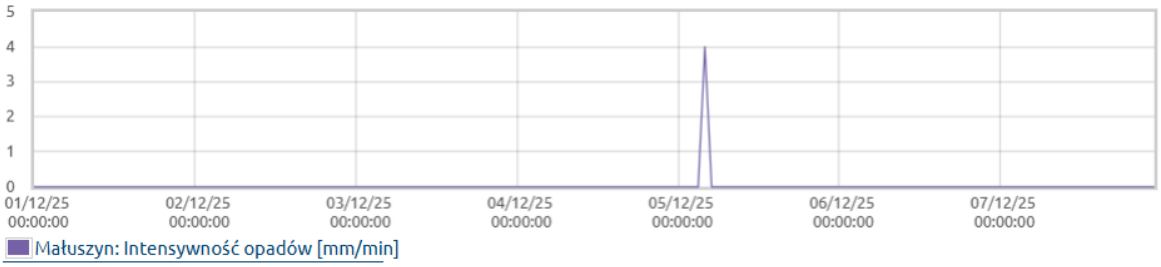

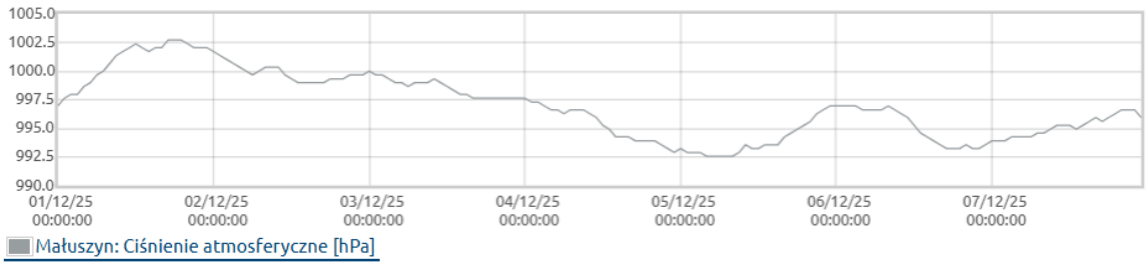

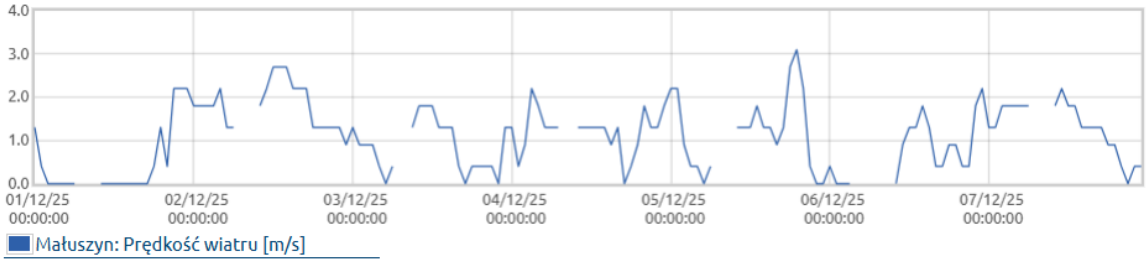

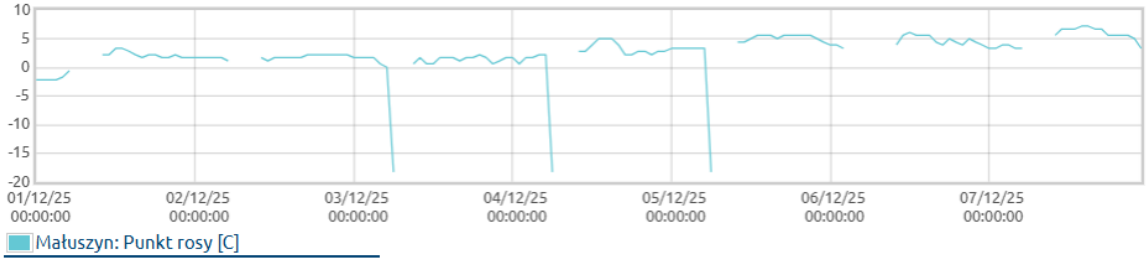

Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu
ul. Zwycięska 8, 53-033 Wrocław
centrala: tel. 71 339 80 21 (22), sekretariat: tel. 71 339 86 56, faks 71 339 79 12
NIP 896-10-00-264, REGON 006011298
e-mail: sekretariat@dodr.pl, www.dodr.pl

Prognozy na kolejny tydzień pokazują temperatury w ciągu dnia 5,0 – 13,0 ^{0}C, w nocy temp. 0,0 - 8,0 ^{0}C.

Zagrożenia:

Szkodniki:

Przędziorki: Żarłoczne roztocza wysysają sok z liści, zakłócając proces fotosyntezy i jednocześnie wysuszając tkanki roślin. Zaatakowane okazy cierpią z powodu niedoboru wody, a ich liście w miejscach nakłuć pokrywają się bladymi, drobniutkimi plamkami, z czasem zaś brązowieją i przedwcześnie opadają. Owoce zawiązywane przez porażone jabłonie słabiej rosną, w dodatku cechują się znacznie gorszą jakością niż te pochodzące z drzew wolnych od inwazji
Sposób lustracji - co 10-14 dni przeglądać po 1 rozetce liściowej w środku korony z wybranych 40 drzew (razem ok. 200 liści).
Próg zagrożenia - średnio 3 i więcej form ruchomych (larwy i osobniki dorosłe) na 1 liść.

- **Choroby:**

Gorzka zgnilizna owoców: Gorzka zgnilizna jabłek to choroba przechowalnicza. Pod koniec okresu przechowywania na owocach pojawiają się brunatne, okrągłe przebarwienia wokół zainfekowanych przetchlinek. Plamy te stopniowo powiększają się a ich średnica może dochodzić do kilku centymetrów. Charakterystycznym efektem jest zapadanie się miąższu w obrębie plamy, która w centralnej części jest ciemniejsza, często z widocznymi drobnymi wypukłościami i wyciekami– skupiskami zarodników grzyba. Owoce z objawami choroby mają gorzki smak. Grzyby wywołujące gorzką zgniliznę jabłek rozmnażają się w sposób bezpłciowy wytwarzając dużą ilość zarodników konidialnych oraz płciowo przez zarodniki workowe. Zarodniki konidialne głównie odpowiedzialne za infekcje znajdują się na pędach i krótkopędach drzew, często powodując na nich zgorzel kory jabłoni. Do infekcji owoców dochodzi od czerwca do jesieni. Zarodniki kiełkują na powierzchni owoców a strzępki grzybni wnikają do przetchlinek. Przez kilka miesięcy, zarówno jeszcze na drzewie jak i w przechowalni , grzybnia rozwijają się na owocach bezobjawowo. Gdy jednak owoce w przechowalni osiągają dojrzałość, uaktywnia się i powoduje ich gnicie.

Brunatna zgnilizna drzew ziarnkowych: powodują grzyby (Monilia fructigena i M. laxa). Grzyby te zimują w zrakowaceniach pędów i w owocach "mumiach" pozostałych na drzewie lub opadłych. Grzyby zakażają pąki kwiatowe, młode pędy i owoce. Infekcji sprzyjają wszelkie uszkodzenia powstałe podczas gradu i silnego deszczu oraz przez owady. Stosunkowo łatwo rozpoznać tę chorobę. Na owocach pojawiają się plamy gnilne z koncentrycznie ułożonymi małymi jasno beżowymi zarodnikami. Owoce bardzo szybko ulegają mumifikacji, w takiej postaci mogą wisieć na drzewie lub opadać.

Mokra zgnilizna: Jest to typowa choroba rozwijająca się w miejscu zranienia skórki jabłka. Takie uszkodzenia, jak przecięcia skórki, czy wyrwane szypułki najczęściej powstają podczas nieostrożnego zbioru owoców. Grzyb P*enicillium expansum* bardzo łatwo zakaża świeże, wilgotne rany i powoduje gnicie jabłek. Zarodniki grzyba znajdują się w powietrzu, w glebie, na powierzchni drewnianych skrzyń. Gnijące owoce stają się bardzo miękkie, wodniste i wydzielają charakterystyczny, nieprzyjemny zapach udzielający się zdrowym owocom.

Choroba nie stwarza większego problemu (straty wynoszą około 1-3%) jeżeli z jabłkami postępuje się właściwie. Większe nasilenie mokrej zgnilizny jest wskaźnikiem zaniedbań popełnionych w czasie zbioru, albo zbyt długiego przechowywania. Na przejrzałych jabłkach lub trzymanych w wyższej temperaturze powstają mikrospękania skórki zasiedlane przez grzyby.

Parch przechowalniczy: Parch jabłoni jest jedną z najgroźniejszych chorób grzybowych tego gatunku sadowniczego powodowaną przez grzyba Venturia inaequalis. W czasie trwania sezonu może porażać praktycznie wszystkie części drzewa takie jak liście, pędy, pąki, zawiązki owoców, owoce, a nawet szypułki. Parch przechowalniczy jest najpóźniejszą postacią parcha jabłoni. Objawy wczesnych infekcji grzyba występują na owocach w postaci czerwonych plam, które z czasem czernieją, korkowacieją i pękają tworząc na jabłkach ciemne suche strupy. Tego typu objawy widoczne są już w trakcie wegetacji drzew, kiedy owoce znajdują się jeszcze na drzewach. Objawy późniejszych infekcji grzyba *Venturia inaequalis* występujących w późniejszej fazie wegetacji są praktycznie nie do wychwycenia przed zbiorami. Chorobie przy tym sprzyja deszczowa pogoda, w czasie której zarodniki

Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu
ul. Zwycięska 8, 53-033 Wrocław
centrala: tel. 71 339 80 21 (22), sekretariat: tel. 71 339 86 56, faks 71 339 79 12
NIP 896-10-00-264, REGON 006011298
e-mail: sekretariat@dodr.pl, www.dodr.pl

konidialne przenoszone są w kroplach wody z liści na owoce. Objawy parcha przechowalniczego ujawniają się dopiero w czasie przechowywania owoców w postaci czarnych, okrągłych, niewielkich plam pojawiających się na owocach.

Rak bakteryjny: Objawy raka bakteryjnego mogą występować na wielu organach drzew, za najbardziej charakterystyczne uznaje się jednak wycieki gumowatej substancji spod pęknięć na korze.

Choroby:

W sadach, w których występują także objawy chorób bakteryjnych takich jak **Zaraza ogniowa** lub **Rak bakteryjny** można stosować kaptany.

Zalecenia:
Jesienny okres bezpośrednio po zbiorach, to bardzo dobry moment, aby przed zimą zadbać o stan fitosanitarny sadu. Ważne jest aby w tym czasie wykonać lustrację drzew pod kątem obecności nekroz na pniach, konarach i gałęziach. Niestety obecnie nie ma zarejestrowanych żadnych fungicydów do zwalczania raka drzew, który w tym okresie może powodować duże straty. Warto jednak usuwać z sadu porażone pędy i drzewa.

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowania środków ochrony roślin i przechowywanie jej przez co najmniej 3 lata.